Bærekraftig Reisemål
Lokalt engasjement i et langt perspektiv

Protokoll møte destinasjonsledelsen 01.09.26
Kl. 1000 – 1300, Utrøna

Tilstede: Kenneth Enæs Hansen, Heidi Leren, Kirsti Welander Yvonne Wold, Jon Kristian Rydningen, Magnhild Vik, Jorid Søvik, Tone Britt Sandsmark, Torunn Dyrkorn, Marthe Hage, Anne Cathrine Enstad.
Fra VisitNorthWest stilte også Torill Brandal Berge, som har tatt over som Bærekraftskoordinator i VNV.

Forfall: Marcus Brevik

Sakliste

Saknr	Tema
14 - 26	**Godkjenning av innkalling og sakliste** *Vedtak*: Innkalling og sakliste godkjennes
15 - 26	**Godkjenning av protokoll fra forrige møte** *Vedtak*: Protokoll fra møte 8.juni 2026 godkjennes
16 – 26	**Runde rundt bordet** Vi starter med runde rundt bordet, så vi får tid til dette – da det er på dette punktet der samsnakk foregår. **Romsdalen** – dårlig sommersesong, mindre av den individuelle turisten, værpåvirket. Behov for bedre skilting, sikre god nok informasjon, spesielt de veireisende. Henger også sammen med tiltak i handlingsplan til besøksstrategi, med behov for informasjonsstrategi. Jobbet med kvalitetsforbedring både tog og Eggen, dialog med aktører på Bjorli + BaneNor. Strategiarbeid med nye eiere utover høsten, vil sette retning i et langsiktig perspektiv. **Rauma Næringslag** – opptatt av attraktiviteten til kommunen. Mye strategiarbeid i tiden fremover. Må hele tiden tenke nytt og fremover – «Rauma2035». Viktig å bygge videre på de nettverkene vi har, disse nettverkene skaper en grunnleggende tillitt for samarbeid og utvikling. **Kommunedirektør** – viktig å diskutere turistskatt. Mulig det må komme bestilling fra kommunestyret på å gjøre et utredningsarbeid, og at det er bakgrunn for hva evt Rauma kommune gjør mht turistskatt. Må ses på i sammenheng med Molde. Viktig det Heidi sier om fremtidstanken. **Ordfører** – Mye som skjer: arrangement sammen med Tindestua, utdeling av kulturpris, møte i Romsdal IPR, tema Kystruten/Havila, Hustadvika – temadag i 2027 om Nasjonale Turistveier. Tilfluktssteder/rom, høringsrunde nå – vil kunne påvirke mange aktører. Nytt beredskapsråd, ventet på veileder – møtet er ikke berammet p.t, blir høst 2027. Møte om vei til Ålesund, gjennomføres i Rauma, ila høsten 2027. Innsnevring kjørefil til sentrum – fylkeskommunen ansvarlig. NTC (Norwegian Travel Cluster) – oppfordret fra NTC til å støtte opp om opprop om å opprette reiselivsutdanning. Samfunnsplanen blir vedtatt ila september, arealplanlegging starter i etterkant. **Tindesenteret** – dårlig sommer, lite besøk. Dørteller ned 50% i juni sammenlignet med 2025.

Saknr	Tema
	VM arrangementet ble meget positivt. Støtter Heidi og tanken om «Rauma 2035» - fremtidstanken og visjonen, viktig å også tenke sentrum/byutvikling + generelt næringsliv. Savner stemmen til de største næringsaktørene i by-utviklingen. «Må bli et sentrum der folk vil henge, og ikke bare parkere. Aktuelt å lage en «Reiselivsdag» lokalt? **Romsdal Reiseliv** – Magnhild Vik inn som leder når Kristine Rønning ute over lengre tid. Fått en del utmeldinger fra laget, synd at aktørene ikke vil være med i nettverket. Vil være med i diskusjonen om turistskatt. Planlagt oppstartsmøte med grunneiere opp Romsdalen, om potensiell vandresti Bjorli – Åndalsnes. Generelforsamling 2027 vil holdes tidlig på året. **Molde og Romsdal Havn** – Hatt bunadsjenter sommer 26. Venter på tilbakemeldinger fra rederiene på opplevelsen av sommer og Rauma som vertskap, kommer tilbake til dette. Kystruten har overgangsruter fra Ålesund/Molde til Åndalsnes, viktig tilbud. Er ute høring på liggetider, da den vil kortes ned fra 30 til 15 min i Molde. **Bondelaget** – liten aktivitet siden sist. Deltatt på møte med «Sau og geit». Gjentagende sårbare områder som Skorgedalen og Vengedalen. Har vært høring om ny forskrift om bruk av termisk kikert ved jakt. **Sentrumsforeningen** – mister gårdeiere i foreningen. Har også vært salg av gårdsbygg. Ser på annen ordning med medlemsskap i sentrumsforeningen. Har stort uutnyttet potensiale på medlemmer. Jobber med bannere og oppheng – samarbeidsforumet. Er aktører som har hatt en veldig god sommer, og andre ikke. Veldig positivt med aktiviteten som Tindesenteret gjør mtp aktivitet i sentrum. Fare for at flere aktører flytter fra sentrum, avvikler sine tilbud. Hatt befaring Victoria ang sentrumsparkering. Bobil + hotell + skip = liv i sentrum. Viktig at Sigv. Kavli satser i sentrum. De som legger ned i sentrum er ikke fordi det går dårlig med driften, men pga andre årsaker. **VisitNorthwest** – Sommer generelt har oppgang nasjonalt på overnatting, men er en statistikk med noe mørketall da ikke alle må melde inn tall. Nedgang på nordmenn spesielt. Økning hos bl.a USA. USA og Tyskland er snart likestilt på antall gjestedøgn. Trafikktall, snitt likt med 2025, men juli over fjoråret og august under fjoråret. Månedsstatistikk Trollstigen – gj.snitt 3000 passeringer. Trollstigen Juni var 20% lavere i år med sammenlignbare tidligere år. Rekordtidlig åpning av Trollstigen. Snittpris hotellovernatting har økt, som naturlig gir bedre tall på bunnlinjen. Kostnadsbildet har økt parallelt – så fortsatt en næring med lave marginer. 5 kommuner som ikke er med i VNV. *Vedtak:* Informasjonen tas til orientering.

Saknr	Tema
17 - 26	**Turistskatt** Torunn vil i møtet, kort informere om status på dette arbeidet hos de største destinasjonene/kommunene, slik at vi både kan se til hva de gjør eller ikke gjør. Dette ment som informasjon til destinasjonsledelsen. <u>Informasjon fra Torunn:</u> Besøksbidrag er en lov, cruiseavgift noe annet – til sammen utgjør dette turistskatt. «fellesgodefinansiering» er felles benevnelse for disse to avgiftene. For å kunne innføre besøksbidrag, må det vises til en plan for bruk av avgiften, og det må dokumenteres at det er krevende for kommunen, ved søknad til departementet. Pr i dag er det 4 eller 5 kommune som har søkt departementet om å få innføre besøksbidrag. KS digital har fått midler til forprosjekt til å utarbeide et mulig system for innkreving. Besøksbidraget skal belastes hotell, hytter, air bnb, booking.com – bobiler og telt på campingplass skal ikke belastes. Det må ikke innføres begge avgifter, en kan velge å innføre den ene avgiften og ikke den andre. For Rauma er det viktigst å innføre avgiften på cruise. Status cruiseavgift: Viktig at Rauma, om mulig, gjør det samme som resten av havnene i fylket. Innspill på at VisitNorthWest bør være den overordnede parten som koordinerer informasjon blant cruisedestinasjonen i fylket, for om mulig å være samstemte om evt valg som tas. Rauma, eller Møre og Romsdal, kommer ikke til å søke om innføring av cruiseavgift, før andre destinasjoner har etablert ordningen. Viktig at vi hele veien holder oss oppdatert og forbereder oss. Fra departement er det foreslått at forskriften om cruiseavgift skal være gjeldende fra 1.januar 2027, for de som ønsker å innføre dette. M&R Havna har en passasjeravgift på kr. 4,- pr passasjer (tidligere bussavgift), som blir brukt til driftsoppgaver. Tindekaia er en såkalt «fyllhavn», som blir booket etter at hovedhavnene er booket. Det er et stort antall cruisegjester som kommer til Rauma med buss, med dagens foreslåtte ordning vil ikke Rauma kunne kreve inn avgift av denne gruppen. <u>Innspill på konkrete behov som kan dekkes gjennom evt innføring av cruiseavgift:</u> Flere off.toaletter Form for turistinformasjon/turistinformasjonsrolle Åpne omkledningsrom for vandrere Søppelhåntering Drift destinasjonsledelse og sertifiseringer <u>*Vedtak:*</u> • Destinasjonsledelsen anbefaler at Rauma Kommune avventer med å eventuelt søke om innføring av besøksbidrag på overnatting. • Destinasjonsledelsen anbefaler Rauma Kommune om å følge arbeidet med innføringen av cruiseforskriften tett, i den hensikt å innføre dette i Rauma Kommune.

Saknr	Tema
	• Innføring av eventuell turistskatt – besøksbidrag og/eller cruiseavgift, må komme som bestilling fra kommunedirektøren.
18 - 26	**Handlingsplan** Vedlagt innkallingen er handlingsplanen tilhørende besøksstrategien, samt notatet fra sist møte med tenkt organisering av arbeidet med volum vedr cruise, pkt. 23 i handlingsplanen. Det er tatt en statusrunde på de ulike tiltakene, se vedlagt dokument. Diskusjon igangsettelse nye tiltak, og spesielt videre fremdrift av pkt.23 tas i møtet. _____ Handlingsplanen ble ikke gått gjennom i møtet. Det ble diskutert prosess rundt arbeidet med hvordan sette øvre grense på antall cruiseskip. *Vedtak:* Anne Cathrine, Torill og Torunn er foreløpig arbeidsgruppe når det gjelder oppstart arbeid med ønsket øvre grense på antall skip og antall cruisegjester til Rauma. Behov for ekstra bevilgning til arbeid med cruisegrense, må søkes om hos kommunen.
19 - 26	**Diverse**